

**UKRAJNA OKTATÁSI ÉS TUDOMÁNYOS MINISZTERIUMA
II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA**

JÓVÁHAGYTA

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai
Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa
2025. április 24-én, jegyzőkönyv száma: 3

A 2025. április 25-én kelt 51. sz. rektori
rendelettel hatályba léptetve

Tudományos Tanács Elnöke _____ Csernicskó I.

**«TURIZMUS»
SZAKMAI KÉPZÉSI PROGRAM**

FELSŐOKTATÁS SZINTJE

KÉPZÉSI SZINT

KÉPZÉSI TERÜLET

SZAK MEGNEVEZÉSE

KÉPESÍTÉS

ELSŐ

ALAPKÉPZÉS (BSC)

J KÖZLEKEDÉS ÉS SZOLGÁLTATÁS

J3 TURIZMUS ÉS REKREÁCIÓ

TURIZMUS ÉS REKREÁCIÓ BACHELOR

Beregszász – 2025

JÓVÁHAGYÁSI LEVELE

1. Szakfelelős:

BERGHAUER Sándor, PhD, docens

2. A képzési program kidolgozói:

FODOR Gyula, PhD, docens

MOTSA András, jogtudományok kandidátusa, docens

TÓTH Attila, PhD, adjunktus

_____ 2025 p.

3. Földrajz és Turizmus Tanszék vezetője

_____ MOLNÁR József

_____ 2025 p.

4. Tanulmányi Osztály vezetője

_____ FÜZESI Zsuzsanna

_____ 2025 p.

5. Minőségbiztosítási Osztály vezetője

_____ RÁCZ Béla

_____ 2025 p.

6. Oktatási-módszertani rektorhelyettes

_____ BERGHAUER Sándor

_____ 2025 p.

7. Tudományos és minőségbiztosításért felelős rektorhelyettes

_____ FODOR Gy.

_____ 2025 p.

8. Rektor

_____ CSERNICSKÓ István

_____ 2025 p.

PREAMBULUM

A szakmai képzési program (KP) a felsőoktatási hallgatók első (alapképzési) szintű képzéséhez a „Turizmus és rekreáció” szakon tartalmazza az ECTS kreditek számát, amely a megfelelő felsőoktatási szint megszerzéséhez szükséges, a diplomás szakember kompetenciáinak felsorolását, a felsőoktatásban részt vevők képzésének normatív tartalmát, amely a tanulási eredmények formájában van megfogalmazva, a felsőoktatásban részt vevők értékelésének formáit, a felsőoktatás belső minőségbiztosítási rendszerének meglétére vonatkozó követelményeket.

KIDOLGOZTA ÉS BENYÚJTOTTA

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földrajz és Turizmus Tanszékének „Turizmus” projektszervezője, amelynek tagjai:

1. Dr. Berghauer Sándor – szakfelelős, PhD, oktatási-módszertani rektorhelyettes, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földrajz és Turizmus Tanszékének docense;
2. Dr. Fodor Gyula – PhD, tudományos és minőségbiztosításért felelős rektorhelyettes, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földrajz és Turizmus Tanszékének docense;
3. Dr. Motsa András – a jogtudományok kandidátusa, a KMF jogásza, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földrajz és Turizmus Tanszékének docense;
4. Dr. Tóth Attila – PhD, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földrajz és Turizmus Tanszékének adjunktusa.

A külső érintettek munkacsoportjának tagja:

Mester András – a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács elnöke

Dr. Kucher Pavlo – a földrajztudományok kandidátusa, az Ivan Boberszkij Lvivi Állami Testnevelési Egyetem Turizmus Tanszékének docense

Dr. habil. Remenyik Bulcsú – habilitált doktor, a Tokaj-Hegyalja Egyetem Turizmus- és Vendéglátás Tanszék vezetője

2014-ben a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földrajz és Turizmus Tanszéke kezdeményezte a 6.050400 „Turizmus” szak megnyitását (2014. október 4., jegyzőkönyv száma: 6.).

A képzési program frissítése a 242 „Turizmus” szak alapképzésének felsőoktatási szabványnak megfelelően történt, amelyet Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2018.10.04-i 1068. sz. rendelete alapján lett bevezetve, módosítva Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2021.05.28-án kelt 593. sz. rendelettel, Ukrajna Miniszteri Kabinetének 2022. december 16-án kelt 1392. számú határozatával „A felsőoktatásban részt vevők képzését biztosító tudományterületek és szakok listájának módosításáról”, az Oktatási és Tudományügyi Minisztérium 2024. június 13-án kelt 842. sz. „A felsőoktatási szabványok módosításáról”, az Ukrajna Miniszteri Kabinetének 2024. augusztus 30-án kelt 1021. sz. határozatával „A felsőoktatási és felsőfokú szakképzési tudományágak és szakok listájának módosításáról”.

A frissített képzési program a Földrajz és Turizmus Tanszék ülésein kerültek jóváhagyásra: 2018. augusztus 31., jegyzőkönyv száma: 5; 2020. augusztus 25., jegyzőkönyv száma: 5; 2021. június 9., jegyzőkönyv száma: 6; 2022. március 29., jegyzőkönyv száma: 2; 2023. május 15., jegyzőkönyv száma: 4; 2024. március 15., jegyzőkönyv száma: 3; 2024. június 24., jegyzőkönyv száma: 6; 2025. április 9., jegyzőkönyv száma: 2.

1. „TURIZMUS” KÉPZÉSI PROGRAM PROFILJA

1. Általános információ	
A felsőoktatási intézmény és szervezeti egység teljes neve	II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földrajz és Turizmus Tanszék https://kme.org.ua/hu/a-foiskola-egysegei/tanszekek/foldtudomanyi-es-turizmus-tanszek/
Képzési szint és képesítés megnevezése	Képzési szint: alapképzés. Képesítés: turizmus és rekreáció bachelor.
Korlátozások a képzési formák tekintetében	Korlátozások nincsenek
Felsőoktatási szint	Első (bachelor)
A képzési program hivatalos neve	Turizmus
A képzési program típusa	Szakmai
A diploma típusa, a képzési formája és a képzési program terjedelme	Bachelor diploma, 240 ECTS kredit. Képzési formák/tagozatok: Nappali: Képzési időtartam: 3 év és 10 hónap. Levelező: Képzési időtartam: 3 év és 10 hónap. Az első (bachelor) felsőfokú végzettség megszerzéséhez szükséges ECTS kreditek száma: - középiskolai végzettség alapján, 11 éves tanulmányi idővel 240 ECTS kredit; - középiskolai végzettség alapján, 12 éves tanulmányi idővel 180-240 ECTS kredit; - „ifjú szakember” diploma alapján a felsőoktatási intézmény jogosult elismerni és átszámítani a korábbi ifjú szakember képzési program keretében megszerzett ECTS krediteket: - a 242 „Turizmus” szakon legfeljebb 60 ECTS kreditet; - más szakokon legfeljebb 30 ECTS kreditet.
Akkreditáció megléte	A képzési program 2015. szeptember 1.-től lett bevezetve. A képzési programot Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma akkreditálta. Tanúsítvány száma: 07009514, 2019. 07. 18-tól. https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2020/03/bsc_turizm.pdf
Ciklus/szint	Ukrajna nemzeti képesítési keretrendszere – 6 szint QF-EHEA –első ciklus, EQF- LLL – 6 szint
Előfeltételek	Középiskolai végzettség megléte. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola „Turizmus” képzési programjára felvételiző hallgatókra vonatkozó követelmények a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Felvételi szabályzatában vannak foglalva, amelyet az intézmény Tudományos Tanácsa minden évben megvizsgál és jóváhagy. A középiskolai végzettség alapján a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolára felvételizőknek rendelkezniük kell 2022–2025-ös évek között teljesített nemzeti multidiszciplináris teszt eredményeivel három/négy tantárgyból: ukrán nyelv, matematika, Ukrajna története, idegen nyelv /biológia/földrajz/fizika/kémia. A jelentkező akkor vehet részt a felsőoktatási felvételi eljárásban, ha minden szükséges vizsgatárgyból legalább 100 pontot szerzett.
Az oktatás nyelvei	Ukrán, magyar, angol

A képzési program érvényességi ideje	a következő akkreditációig
A képzési program állandó Internet elérhetősége	https://kme.org.ua/hu/programs/szolgáltatasi-szfera-turizmus/
Alapfogalmak és meghatározásuk	<i>Képzési terület</i> – az oktatás és a tudomány alapvető tárgyi területe, amely egy csoport rokon szakmát foglal magában, amelyekre vonatkozóan szakmai képzés folyik (Ukrajna Törvénye „A felsőoktatásról” 1. cikkének első része). <i>Európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer (ECTS)</i> – kreditátviteli és -gyűjtési rendszer, amelyet az európai felsőoktatási térségben alkalmaznak a képesítések és képzési elemek megadására, elismerésére, megerősítésére, és a felsőoktatásban részt vevő hallgatók akadémiai mobilitását elősegítésére. A rendszer a felsőoktatási hallgatók tanulmányi terhelésének meghatározásán alapul, amely a meghatározott tanulmányi eredmények eléréséhez szükséges, és ECTS kreditekben kerül elszámolásra (Ukrajna Törvénye „A felsőoktatásról” 1. cikkének első része). <i>Képesítés</i> – hivatalos értékelési és elismerési eredmény, amelyet akkor kapnak meg, amikor egy felhatalmazott intézmény (illetékes hatóság) megállapítja, hogy az adott személy elsajátította a meghatározott szabványok szerinti kompetenciákat (tanulási eredményeket) (Ukrajna Törvénye „A felsőoktatásról” 1. cikkének első része). <i>Képesítési szint</i> – a Nemzeti képesítési keretrendszer strukturális egysége, amelyet egy adott szintű képesítésekre jellemző kompetenciák összessége határoz meg. <i>Kompetencia</i> – dinamikus kombinációja a tudásnak, a képességeknek és a gyakorlati készségeknek, a gondolkodásmódnak, a szakmai, világnézeti és polgári tulajdonságoknak, a morális és etikai értékeknek, amely meghatározza az egyén képességét a szakmai és további tanulmányi tevékenységek sikeres végzésére, és amely egy bizonyos szintű felsőoktatási tanulmányok eredménye (Ukrajna Törvénye „A felsőoktatásról” 1. cikkének első része). <i>Integrált kompetencia</i> – általánosított leírás a képesítési szintről, amely kifejezi a tanulás és/vagy szakmai tevékenység szintjének alapvető kompetenciáit, jellemzőit (a Nemzeti Képesítési Keretrendszer harmadik pontja, amelyet az Ukrajna Miniszteri Kabinetje 2011. november 23-i 1341. számú határozatával hagyott jóvá). <i>Általános kompetenciák</i> – univerzális kompetenciák, amelyek nem függenek a tantárgyi területtől, de fontosak a hallgató sikeres további szakmai és társadalmi tevékenységéhez különböző ágazatokban, valamint személyes fejlődéséhez. <i>Speciális (szakmai, tárgyi) kompetenciák</i> – a tárgyi terület függvényében kialakuló kompetenciák, amelyek fontosak a sikeres szakmai tevékenységhez egy adott szakmában. <i>Európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer (ECTS) kreditje</i> – a felsőoktatási hallgató tanulmányi terhelésének mértékegysége, amely a meghatározott (várható) tanulmányi eredmények eléréséhez szükséges. Egy ECTS-kredit 30 órával egyenértékű. A nappali tagozatos képzésben egy tanév terhelése általában 60 ECTS-kredit (Ukrajna Törvénye „A felsőoktatásról” 1. cikkének első része). <i>Képzési program (szakmai vagy tudományos)</i> – a felsőoktatás megfelelő szintjén, a szakon belül alkalmazott oktatási komponensek rendszere, amely meghatározza a programon való részvételhez szükséges képzési

	szint követelményeit, a tantárgyak listáját és azok tanulmányozásának logikai sorrendjét, az ECTS kreditek számát, amelyek a program elvégzéséhez szükségesek, valamint a tanulmányok várható eredményeit (kompetenciákat), amelyeket a megfelelő felsőoktatási fokozat megszerzésére törekvő hallgatónak el kell sajátítania (Ukrajna Törvénye „A felsőoktatásról” 1. cikkének első része). <i>Tanulási eredmények</i> – az egyén által egy adott képzési program keretében a tanulás során megszerzett ismeretek, készségek, képességek és egyéb kompetenciák összessége, amelyek azonosíthatók, számszerűen értékelhetők és mérhetők (Ukrajna Törvénye „A felsőoktatásról” 1. cikkének első része). <i>Szak</i> – a képzési terület azon része, amelyen belül a szakmai képzés megvalósul (Ukrajna Törvénye „A felsőoktatásról” 1. cikkének első része).
2. A képzési program célja	
Biztosítani a hallgatók átfogó fejlődését és felkészíteni őket az önálló világnézeti problémák megoldására az elsajátított általános és szakmai kompetenciák megvalósításán keresztül, a turizmus és rekreáció területén való sikeres szakmai tevékenység érdekében.	
3. A képzési program jellemzői	
Tárgyi terület (tudományág, szakterület, specializáció)	Képzési terület: J «Közlekedés és szolgáltatások» Szak: J3 «Turizmus és rekreáció» Képzési program: Turizmus 1015 Travel, tourism and leisure. Képesítés: turizmus és rekreáció bachelor. Általános tantárgyal (13,7%, (33 ECTS kredit, 990 óra)), szaktantárgyak és gyakorlatok (61,3%, (147 ECTS kredit, 4410 óra)), szabadon választható tárgyak (25%, (60 ECTS kredit, 1800 óra)). Tárgy – a turizmus mint társadalmi jelenség, összetett társadalmi-ökológiai-gazdasági rendszer, amely magában foglalja a földrajzi, szociokulturális, ökológiai, gazdasági, szervezeti és jogi aspektusokat, folyamatokat és jelenségeket, amelyek a kényelmes és biztonságos utazással kapcsolatosak; - turizmus mint szakmai tevékenység, amely magában foglalja a turisztikai termékek, valamint a turisztikai tevékenységet végző szervezetek által nyújtott komplex turisztikai szolgáltatások kialakítását, promócióját, értékesítését és szervezését a turisztikai iparban; - rekreáció – a lakóhelyen kívüli, a jogszabályokban meghatározott természetvédelmi területeken és létesítményekben történő pihenés, amely az ember szellemi, lelki és fizikai erőinek helyreállítását szolgálja, és amely általános egészségügyi, kulturális és ismeretterjesztő pihenés, turizmus, gyógyulás, hobbiból és sportból üzött horgászat, vadászat stb. útján valósul meg. A képzés célja: általános és szakmai kompetenciák kialakítása a rekreáció és turizmus területén való sikeres szakmai tevékenység végzéséhez. Elméleti tartalom a tárgyi területről. Fogalmak: turizmus, turista, turisztikai szféra, rekreáció, turizmus formái és típusai, rekreációs és turisztikai erőforrások, turisztikai objektumok és látnivalók; turisztikai termék, kirándulás, turisztikai célpont, rekreációs szolgáltatás, turisztikai tevékenység, turisztikai szolgáltatás, turisztikai ipar, turisztikai infrastruktúra, turisztikai szolgáltatások piaca, turisztikai vállalkozások; koncepciók: 1) humanisztikus, hazafiasságra-nevelő, nemzeti identitás;

	2) globalizáció és glocalizáció a turizmusban; 3) a turisztikai folyamat térbeli szervezése; 4) fenntartható turizmus a fejlődés érdekében; 5) információs és technológiai; 6) holisztikus marketing, 7) szolgáltató; 8) társadalmilag felelős üzleti tevékenység; a szakemberek képzésének szabályait meghatározó elvek: hallgatóközpontú, kompetenciaorientált, tudományos, szisztematikus és következetes oktatás, interdiszciplináris. A tantárgy tárgykörébe beletartozik a turizmus földrajza és története, a turisztikai hon- és országismeret, a rekreológia, a turizmus és idegenvezetések szervezése, a szállodaismeret és vendéglátásszervezés, a közlekedési szolgáltatások, információs rendszerek és technológiák a turizmusban, rekreáció és turizmus gazdaságtana, utazásszervezés, turizmus menedzsment és marketing, jogi szabályozás és a turisztikai-rekreációs tevékenységek biztonsága. Módszerek, módszertanok és speciális tudományos módszerek: szociológiai, pszichológiai, információs, turisztikai szolgáltatások módszerei (technológiai-gyártási, szolgáltatási). Eszközök és felszerelések: műszaki berendezések és felszerelések az információfeldolgozáshoz, a turizmus biztonságának biztosításához és az idegenforgalmi piac alanyainak tevékenységeihez, speciális alkalmazott licenzált programok, térképek, atlaszok, sport- és turisztikai felszerelések.
A képzési program orientációja	A bachelor képzési program célja, hogy a hallgatók szakmai ismereteket, gyakorlati képességet, készségeket és egyéb kompetenciákat szerezzenek a sikeres szakmai tevékenységhez.
A képzési program fő hangsúlya	A hangsúly az integrált képzésen és a turizmus és rekreáció területén szükséges szakmai kompetenciák fejlesztésén van; az elméleti és módszertani alapok, valamint a szervezési és gyakorlati eszközök tanulmányozásán. A program lehetőséget biztosít a foglalkoztatásra, a továbbtanulásra és a karrierépítésre a szakmai és tudományos irányultságú mesterképzési programok szintjén.
A képzési program sajátosságai	Szakemberek képzése a regionális turisztikai piacon való munkavégzéshez multietnikai, multikulturális, határ menti környezetben.
4. A végzett hallgatók alkalmassága a munkavállalásra és a továbbtanulásra	
Foglalkoztathatóság	A program végzősei a turisztikai ágazat szakemberei, akik jól felkészültek a szakképzett technikai, analitikai munkára és a turisztikai ágazatban szerzett ismereteik alkalmazásával kapcsolatos speciális feladatok elvégzésére. Foglalkoztatás bármilyen szervezeti-jogi formájú vállalkozásoknál. A szakemberek szervezési-irányítási, gazdasági és kereskedelmi munkára készülnek fel a turizmus, a szállodaipar, a vendéglátás és az üdülõipar területén. A képzési program elvégzése után a diplomás képes ellátni a Nemzeti osztályozási rendszerben meghatározott feladatokat: „Szakmák osztályozása DK 003:2010, az Ukrajna Gazdasági Fejlesztési és Kereskedelmi Minisztériumának 2016. március 4-i 394. számú rendelete által jóváhagyott módosításokkal” kiadványban meghatározott szakmai munkát, és betöltheti a megfelelő elsődleges beosztást a következő kategóriákban: 3340 A turisztikai ágazat oktató-módszerésze 3414 Utazásszervező (kirándulás-szervező) 3414 Idegenvezető 3414 Szabadidőszervező 3414 Falusi turizmus fejlesztési szakember 3414 Konferenciaszervező

	3414 Speciális szolgáltatások szakértője
Továbbtanulási lehetőségek	Hozzáférés a második (mester) szintű felsőoktatáshoz. Posztgraduális képzés rokon és egyéb szakokon; továbbképzés; akadémiai mobilitás.
5. Oktatás és értékelés	
Oktatás és tanulás	Hallgatóközpontú oktatás, önképzés, problémamegoldás-orientált oktatás, általános és speciális tudományos módszerek (térbeli elemzés, közgazdasági, szociológiai) alkalmazásával végzett gyakorlat. Előadások, gyakorlati foglalkozások, tréningek, szituációs feladatok, esettanulmányok megoldásának kombinációja. Saját akadémiai autonómiánk keretein belül, az aláírt együttműködési megállapodásoknak és a megfelelő tantárgyak munkaprogramjának témájának megfelelően, együttműködést alakítottunk ki a szolgáltatóipari vállalkozásoknál tartandó foglalkozások lebonyolítására.
Értékelés	Szóbeli és írásbeli felmérés; tesztellenőrzés; tudományos munkák bemutatása; évfolyammunkák véde; beszámolók, vizsgák. A felsőoktatási hallgatók értékelése a következőket foglalja magában: - az értékelés nemzeti 4 pontos (jeles, jó, elégséges, elégtelen), 100 pontos skála és ECTS skála (A, B, C, D, E, F, FX) alapján történik; a felsőoktatási hallgatók értékelése lehetővé teszi, hogy bemutassák, milyen mértékben érték el a tervezett tanulmányi eredményeket; - az értékelés kritériumai és módszerei, valamint az értékelés kritériumai előre nyilvánosságra kerülnek; - a felsőoktatási hallgatók értékelése következetes, átlátható, objektív és a megállapított eljárásoknak megfelelően történik.
6. A képzési program kompetenciái	
Integrált kompetencia	Képesség komplex módon megoldani bonyolult szakmai feladatokat és gyakorlati problémákat a turizmus és rekreáció területén mind a tanulás, mind a munka során, ami magában foglalja a turisztikai tudományt alkotó tudományrendszer elméletének és módszereinek alkalmazását, és amelyet komplexitás és a feltételek bizonytalansága jellemez.
Általános kompetenciák	ÁK 01. A hallgató képes arra, hogy a társadalom tagjaként gyakorolja jogait és kötelességeit, felismerje a polgári (szabad, demokratikus) társadalom értékeit és fenntartható fejlődésének szükségességét, a jogállamiságot, az emberi és polgári jogokat és szabadságjogokat Ukrajnában. ÁK 02. Képes megőrizni és megsokszorozni a társadalom erkölcsi, kulturális, tudományos értékeit és vívmányait, a terület történetének és fejlődési mintáinak megértése, a természettel és társadalommal kapcsolatos általános ismeretek rendszerében és a társadalom fejlődésében elfoglalt helyének megértése alapján, az aktív pihenés és az egészséges életmód vezetése. ÁK03. Képes társadalmilag felelősségteljesen és tudatosan cselekedni. ÁK 04. Képes kritikai gondolkodásra, elemzésre és szintézisre. ÁK 05. Törekszik a környezetvédelemre. ÁK 06. Képes az információ keresésére, feldolgozására és elemzésére. ÁK 07. Képes nemzetközi kontextusban dolgozni. ÁK 08. Képes az információs és kommunikációs technológiák alkalmazására. ÁK 09. Képes figyelni a problémákra, helyes problémafelvetés felállítására. ÁK 10. Képes államnyelven kommunikálni írásban és szóban is. ÁK 11. Képes idegen nyelven társalogni. ÁK 12. Képes az interperszonális kapcsolatteremtésre.

	ÁK 13. Képes megfelelő időbeosztás felállítására. ÁK 14. Képes önálló- és csapatmunka-végzésre. ÁK 15. Képesség döntések meghozatalára és cselekvésre, betartva a korrupció és bármely más tisztességtelenség megengedhetetlenségének elvét.
Szakmai kompetenciák	SZK 01. Ismeri és érti a képzési területet, továbbá érti a szakmai tevékenység sajátosságait. SZK 02. Képes a tudás gyakorlati alkalmazására. SZK 03. Képes elemezni egy terület rekreációs-turisztikai potenciálját. SZK 04. Képes elemezni a turisztikai ágazat szolgáltatóinak tevékenységét minden igazgatási szinten. SZK 05. Megérti a turizmusfejlesztés modern irányzatait és regionális prioritásait általánosan és termékszinten is. SZK 06. Megérti a turisztikai utazásszervezés és a komplex turisztikai kiszolgálás (szállodai, éttermi, közlekedési, idegenvezetői, rekreációs) folyamatait. SK07. Képes kidolgozni, népszerűsíteni, értékesíteni és megszervezni a turisztikai terméket. SZK 08. Képes megérteni a turisztikai ágazat szolgáltatóinak és alrendszereinek elveit, képzési és munkaszervezési folyamatait. SZK 09. Képes biztosítani a turisták biztonságát általános és összetett vészhelyzeti körülmények között is. SZK 10. Képes ellenőrizni, alkalmazni, elemezni és rendszerezni a turisztikai információt, továbbá bemutatni a turisztikai-információs anyagot. SZK 11. Képes használni az információs technológiákat és irodait technikát a turisztikai vállalkozások munkája során. SZK 12. Képes meghatározni az egyéni turisztikai szükségleteket, a kiszolgálás során alkalmazni a modern technológiákat és panaszkezelési munkát végezni. SZK 13. Képes együttműködni az üzleti partnerekkel és az ügyfelekkel, illetve hatékony kommunikációt biztosítani. SZK 14. Képes a nemzetközi környezetben való munkavégzésre, amely pozitív hozzáálláson és más kultúrák elfogadásán alapul. Képes a sokszínűség és a multikulturalizmus tiszteletben tartására, más országok helyi és szakmai hagyományainak megértésére, az interkulturális kérdések szakmai gyakorlatban való elismerésére. SZK 15. Képes jogszerűen eljárni és a jogi normák betartására. SZK 16. Képes adminisztratív munkát végezni és pénzügyi elszámolásokat összeállítani. SZK 17. Képes a rekreációs tevékenységek során felhasznált természeti erőforrások állapotának figyelemmel kísérésére, rendszerezésére, elemzésére.
7. Tervezett tanulási eredmények	
TTE01. Ismeri, érti és a gyakorlatban alkalmazni tudja a turisztikai törvények alapvető passzusait, a turisták kiszolgálásával kapcsolatos nemzeti és nemzetközi szabványokat. TTE 02. Ismeri, érti és a gyakorlatban alkalmazni tudja a turizmuselmélet, a turisztikai szervezés folyamatának és a turisztikai piac szereplőivel kapcsolatos alapfogalmakat. TTE 03. Ismeri és érti a turizmus alapvető formáit és fajtáit, azok csoportosítását. TTE 04. Képes értelmezni a rekreációs-turisztikai térszervezés sajátosságait. TTE 05. Képes elemezni egy terület rekreációs-turisztikai potenciálját. TTE 06. Gyakorlatban alkalmazza a turisták kiszolgálásának szervezési elveit és módszereit. TTE 07. Kidolgozza, népszerűsíti és értékesíti a turisztikai terméket.	

TTE 08. Ismeri a turisztikai tevékenységgel kapcsolatos dokumentumokat és helyesen használja azokat.

TTE 09. Megszervezi a turisztikai szolgáltatások ügyfélszolgálati folyamatát a modern információs, kommunikációs és szolgáltatási technológiák felhasználásával, valamint a minőségi és biztonsági előírások betartása alapján.

TTE 10. Megérti a turisztikai ágazat szolgáltatóinak és alrendszerének (adminisztratív-vezetői, szociális-pszichológiai, gazdasági, technikai-technológiai) elveit, képzési és munkaszervezési folyamatait.

TTE 11. Ismerje az állam- és idegen nyelvet (nyelveket) a szakmai tevékenységhez szükséges szinten.

TTE 12. Alkalmazza a hatékony kommunikáció készségeit a turistákkal.

TTE 13. Képes legyen kapcsolatot felvenni és tartani turisztikai és más ágazatok szakembereivel.

TTE 14. Képes tiszteletben tartani az egyéni és kulturális sokszínűséget.

TTE 15. Tolerálni a szakmai feladatok ellátásának alternatív elveit és módszereit.

TTE 16. Társadalmi felelősségvállalás és a polgári tudat elveivel összhangban történő cselekvés a turisztikai tevékenység során.

TTE 17. Szakmai önképzés önmegvalósítás céljából.

TTE 18. Objektív tudásértékelés és az ismeretek alkalmazása a különböző szakmai helyzetekben.

TTE 19. Megalapozott állásfoglalás a szakmai feladatok elvégzése során.

TTE 20. A problémás helyzetek meghatározása és megoldási lehetőségek javaslása.

TTE 21. Megalapozott döntéshozatal és felelősségvállalás a szakmai tevékenység eredményeivel kapcsolatban.

TTE 22. Professzionális feladatvégzés a bizonytalan és szélsőséges helyzetekben.

TTE 23. Az aktív és egészséges életmód népszerűsítése.

8. A felsőoktatás belső minőségbiztosítási rendszerének követelményei

A követelmények meghatározásához szükséges alapvető dokumentumok	• Az Európai felsőoktatásban alkalmazott ESG minőségirányítási irányelvek és Ukrajna Törvénye „A felsőoktatásról” 16. cikkeje. • A felsőoktatás belső minőségbiztosítása a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola „A belső minőségbiztosítási rendszer szabályzata” megfelelően történik, amely az intézet honlapján található: • https://kme.org.ua/mik/minosegiranyitasi_kezikonyv.pdf
Az oktatási tevékenység belső minőségbiztosítási rendszerének eljárásai és intézkedései	• a felsőoktatás minőségbiztosítási elveinek és eljárásainak meghatározása; • a képzési programok nyomon követése és időszakos felülvizsgálata; • a felsőoktatási intézmények hallgatóinak, oktató-kutatói és oktatói állományának éves értékelése; • oktatói, kutatói és oktató-kutató munkatársak továbbképzésének biztosítása szakmai gyakorlat vagy továbbképző tanfolyamok formájában, megfelelő igazoló dokumentum megszerzésével, összesen 6 kredit értékben, ötéves időszak alatt, vagy disszertáció megvédésével; • a szükséges erőforrások biztosítása az oktatási folyamat szervezéséhez, beleértve a hallgatók önálló munkáját, minden egyes képzési program esetében; • információs rendszerek biztosítása az oktatási folyamat hatékony irányításához; • a képzési programokról, a felsőoktatási szintekről és a képesítésekről szóló információk nyilvánosságának biztosítása; • hatékony rendszer biztosítása az akadémiai plágium megelőzésére és felderítésére a felsőoktatási intézmények munkatársainak és a felsőoktatási hallgatók tudományos munkáiban; • egyéb eljárások és intézkedések.

A felsőoktatási intézmények oktatási tevékenységének és a felsőoktatás minőségbiztosítási rendszere (belső minőségbiztosítási rendszer) a felsőoktatási intézmények előterjesztése alapján az Ukrán Nemzeti Minőségbiztosítási Ügynökség (NAQA) által kerül értékelésre.	
9. A program megvalósításához szükséges erőforrások biztosítása	
Szakember ellátottság	A képzési program oktatói gárdáját a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földrajz és Turizmus Tanszékének professzorai és oktatói alkotják. (https://kme.org.ua/hu/a-foiskola-egysegei/tanszekek/foldtudomanyi-es-turizmus-tanszek/). A program keretében oktató előadók aktív és elismert tudósok, akik hazai és külföldi tudományos irodalomban publikálnak, megfelelő szakmai kompetenciával és tapasztalattal rendelkeznek az oktatás, a tudományos kutatás és a pedagógiai tevékenység területén. Az oktató-kutatói állományban dolgozók szakmai gyakorlaton vesznek részt, valamint folyamatosan fejlesztik szakértelmüket és szakmai kompetenciáikat. A gyakorlatorientált képzési program széles körű részvételt biztosít a program irányvonalának megfelelő gyakorló szakembereknek, valamint magas szintű, kompetens szakértők bevonását is magában foglalja, beleértve a szakmai szövetségek és egyesületek képviselőit is, ami erősíti az elméleti és gyakorlati képzés szinergikus kapcsolatát. A szakcsoport tagjai megfelelnek az oktatási intézmények oktatási tevékenységének engedélyezési feltételeiben meghatározott követelményeknek.
Anyagi és technikai ellátottság	A tantervi tantárgyak oktatását a tantermek és laboratóriumok anyagi és technikai felszereltsége biztosítja: - turisztikai tevékenységek technológiájának és szervezésének szaktanterme; - honismereti szaktanterem; - tanbár; - tanszálloda; - „Rákóczi-tour” Turisztikai Információs Központ; - Buczkó István Hegyvidéki Kutatóbázis és Terepgyakorlati Helyszín, Hárs https://kme.org.ua/hu/a-foiskola-egysegei/tanszekek/biologia-es-kemia-tanszek/buczko-istvan-magashegy-kutobazis-es-terepgyakorlati-helyszin-hars/ ; - Síkvidéki Terepgyakorlati Bázis és Erdei Iskola, Nagydobrony https://kme.org.ua/hu/a-foiskola-egysegei/tanszekek/biologia-es-kemia-tanszek/sikvideki-terepgyakorlati-bazis-es-erdei-iskola-nagydobrony/ . A gyakorlati és laboratóriumi munkák, az információkeresés és az eredmények feldolgozása érdekében speciális számítógépes tantermek állnak rendelkezésre, a szükséges szoftverekkel és korlátlan, nyílt hozzáféréssel az internethez. Rendelkezésre áll a pihenéshez és az egészségmegőrzéshez szükséges infrastruktúra (étkező, sportpálya, tornaterem, edzőterem, orvosi rendelő stb.).
Információs és oktatási-módszertani ellátottság	- a II. RF KMF hivatalos honlapja: https://kme.org.ua/hu/http://okt.kmf.uz.ua/ftt/oktat-ftt/Turizmus_szak/ - vezeték nélküli internet-hozzáférési pontok; - Apáczai Csere János Könyvtár olvasóterme és részlegei (Online könyvtári katalógus: https://opac3.brff.monguz.hu/); - intézményi publikációtár: https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/?locale=uk - a képzési elemek sillabuszai;

	- didaktikai anyagok önálló és egyéni munkához a hallgatók számára; - a gyakorlatok programjai.
10. Akadémiai mobilitás	
Nemzeti kreditmobilitás	Bachelor képzés kredit-transzfer rendszer alapján. Minden kredit értéke 30 óra. Lehetőség a kreditek átvitelére és jóváírására más felsőoktatási intézmények hallgatói számára.
Nemzetközi kreditmobilitás	A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola kétoldalú megállapodások és a külföldi partnerországok felsőoktatási intézményei közötti megállapodások, különösen a magyar, szlovák, román stb. egyetemekkel kötött együttműködési megállapodások alapján.
Külföldi felsőoktatási hallgatók képzése	Külföldi hallgatók képzése nem folyik.

2. A KÉPZÉSI PROGRAM ELEMEI ÉS LOGIKAI SORRENDJE

2.1. A képzési program elemeinek listája

Kód a mintatanterv szerint	A képzési program összetevői (tantárgyak, évfolyammunka, gyakorlatok, szakdolgozat)	ECTS kreditérték	Ellenőrzési forma
1. KÖTELEZŐ TANTÁRGYAK (OK)			
1.1. Az általános tantárgyak blokkja			
OK 1	Ukrajna története és kultúrája	3	beszámoló
OK 2	Korszerű információs technológiák	3	beszámoló
OK 3	Pszichológia	3	beszámoló
OK 4	A magyar nép története és kultúrája	3	beszámoló
OK 5	Filozófia	3	beszámoló
OK 6	Gazdaságelmélet	3	beszámoló
OK 7	Idegen nyelv	9	beszámoló és vizsga
OK 8	Második idegen nyelv	6	beszámoló és vizsga
Az általános képzés tantárgyainak összesen		33	
1.2. Szaktantárgyak blokkja			
OK 9	Szakmai ukrán nyelv	7	beszámoló
OK 10	Szakmai idegen nyelv	10	beszámoló és vizsga
OK 11	Turizmus-szervezés	25	
OK 11.1	Turizmus-szervezés (Általános turizmuselmélet)	5	vizsga
OK 11.2	Turizmus-szervezés (Utazásszervezés)	4	vizsga
OK 11.3	Turizmus-szervezés (Közlekedési szolgáltatások szervezése)	4	vizsga
OK 11.4	Turizmus-szervezés (Animációs tevékenység szervezése)	4	vizsga
OK 11.5	Turizmus-szervezés (Idegenvezetés)	4	vizsga
OK 11.6	Turizmus-szervezés (Utazásszervezői tevékenység)	3	vizsga
OK 12	A világ rekreációs létesítményei	4	beszámoló
OK 13	Korunk turizmusának sokszínűsége Kárpátalján	16	
OK 13.1	Korunk turizmusának sokszínűsége Kárpátalján (Korunk turizmusának sokszínűsége)	4	vizsga
OK 13.2	Korunk turizmusának sokszínűsége Kárpátalján (Aktív turizmus)	4	beszámoló
OK 13.3	Korunk turizmusának sokszínűsége Kárpátalján (Falusi turizmus)	4	vizsga
OK 13.4	Korunk turizmusának sokszínűsége Kárpátalján (Egészségturizmus)	4	vizsga
OK 14	Turizmus- és rekreáció-földrajz	13	
OK 14.1	Turizmus- és rekreáció-földrajz (Kárpátalja turizmus- és rekreáció-földrajza)	4	vizsga
OK 14.2	Turizmus- és rekreáció-földrajz (Ukrajna turizmus- és rekreáció-földrajza)	4	vizsga
OK 14.3	Turizmus- és rekreáció-földrajz (A világ turizmus- és rekreáció-földrajza)	5	vizsga
OK 15	A turisztikai tevékenység jogi alapjai	4	vizsga
OK 16	A turisztikai és rekreációs tevékenység biztonsága	4	vizsga
OK 17	Turizmustörténet	4	vizsga
OK 18	A tudományos kutatások alapjai a turizmusban	3	beszámoló
OK 19	Turisztikai honismeret	4	vizsga

OK 20	Évfolyammunka	2	beszámoló
OK 21	Szállodaismeret	6	vizsga
OK 22	A turizmus és rekreáció gazdaságtana	3	vizsga
OK 23	Vendéglátásszervezés	6	vizsga
OK 24	Marketing a turizmusban	5	vizsga
OK 25	A turisztikai és rekreációs tevékenység menedzsmentje	5	vizsga
OK 26	Információs rendszerek és technológiák a turizmusban	5	vizsga
A szakmai képzés tantárgyainak összesen		125	
1.3. Gyakorlatok és záróvizsga			
OK 27	Terepgyakorlat	9	beszámoló
OK 27.1	Terepgyakorlat (Honismereti)	3	beszámoló
OK 27.2	Terepgyakorlat (Országismereti)	3	beszámoló
OK 27.3	Terepgyakorlat (Idegenvezetői)	3	beszámoló
OK 28	Termelési gyakorlat	7	beszámoló
OK 29	Szakdolgozat elkészítése	3	beszámoló
A	Záróvizsga	3	vizsga
A gyakorlati képzés összesen		22	
KÖTELEZŐ TÁRGYAK ÖSSZESEN		180	
ÖSSZESEN A SZABADON VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK SZÁMÁRA		60	
A KÉPZÉSI PROGRAM ÖSSZESÍTETT KREDITÉRTÉKE		240	
Alapvető általános katonai kiképzés			
B3BII	A katonai alapkiképzés elméleti része*	3	min. beszámoló

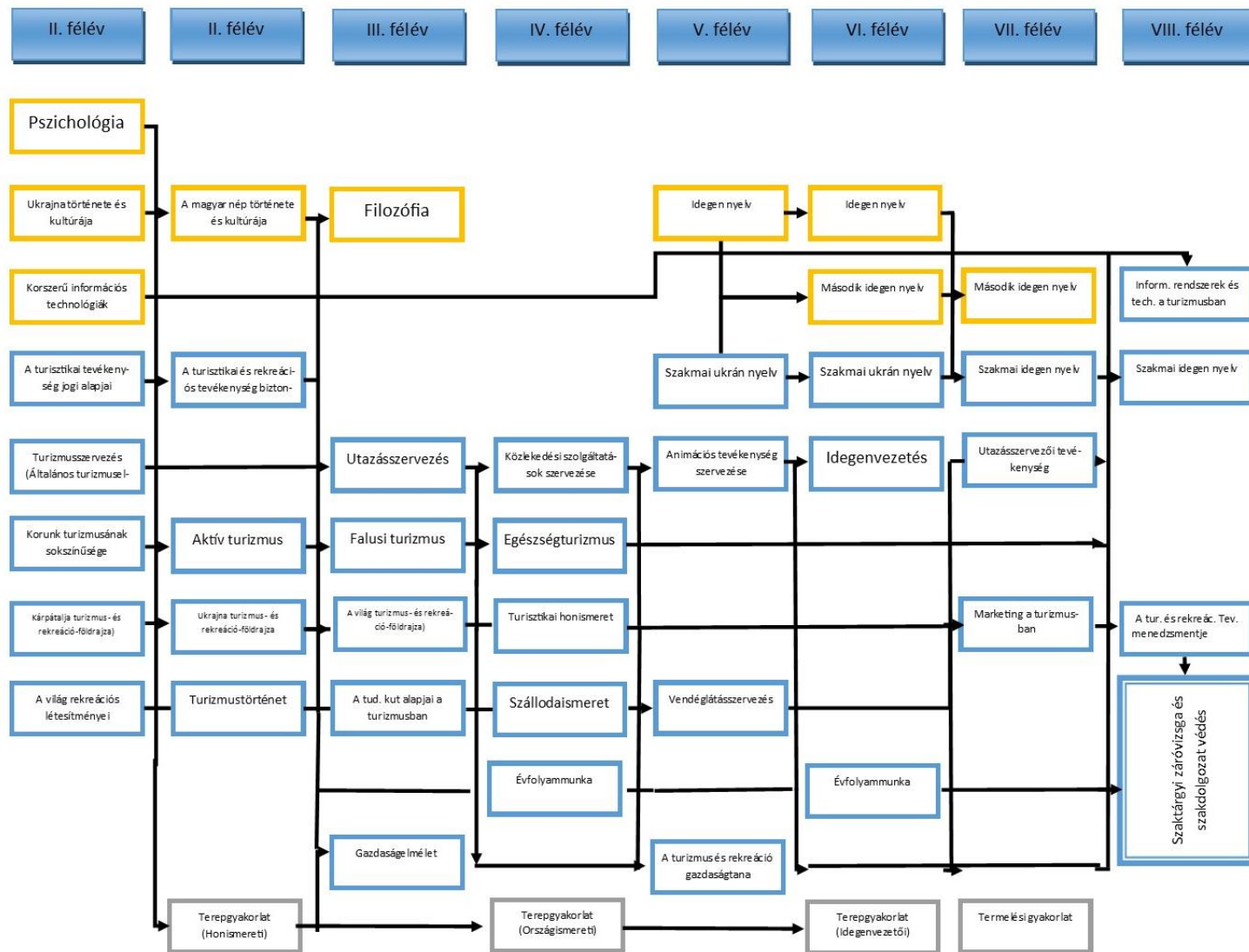
*"Az „A katonai alapkiképzés elméleti része” képzési komponenst minden ukrán állampolgárságú férfi köteles elvégezni, aki nappali tagozaton folytat felsőfokú tanulmányokat.

Az alapvető általános katonai kiképzés alól mentesülnek azok, akik:

- egészségügyi állapotuk miatt alkalmatlannak minősülnek a katonai szolgálatra;
- az ukrán állampolgárság megszerzése előtt más államokban teljesítették a katonai szolgálatot;
- katonai szolgálatot teljesítettek;
- rendelkeznek az alapkiképzés elvégzéséről és a katonai nyilvántartási szakma megszerzéséről szóló tanúsítvánnyal;
- felsőfokú oktatásban részesülnek – külföldi állampolgárok.

A törvény nem ír elő egyéb okokat az Alapvető általános katonai kiképzés alól való felmentésre.”

2.2. A képzési program elemeinek strukturális-logikai sémája

3. A FELSŐOKTATÁS ALAPKÉPZÉSÉBEN RÉSZT VEVŐ HALLGATÓK ZÁRÓVIZSGÁJÁNAK FORMÁI

A felsőoktatási hallgatók záróvizsgáztatási formája	A záróvizsga nyilvános védés formájában történik, amelynek keretében a hallgatóknak meg kell védeniük szakdolgozatukat, valamint komplex vizsgát kell tenniük a szakmai tantárgyakból.
Szakdolgozattal kapcsolatos követelmények	A szakdolgozatnak elméleti és analitikai általánosításokat vagy gyakorlati feladat megoldását kell tartalmaznia a turizmus és rekreáció területén, a turisztikai tudomány elméletének és módszereinek alkalmazásával. A szakdolgozatot plágiumra kell ellenőrizni. A szakdolgozatot a felsőoktatási intézmény publikációtárában kell közzétenni. A szakdolgozatban nem lehet akadémiai plágium, hamisítás és koholmány. A bachelor fokozatot szerző személyek minősítését a záróvizsgabizottság végzi, amelynek tagjai között lehetnek a munkáltatók és azok szövetségeinek képviselői is. A minősítés nyíltan és nyilvánosan történik.
Szaktárgyi záróvizsgával kapcsolatos követelmények	A J3 Turizmus és rekreáció szakon a komplex záróvizsga letétele magában foglalja a szabványban és a képzési programban meghatározott tanulási eredmények elérésének ellenőrzését. A komplex szaktárgyi záróvizsga programját, annak formáját (szóbeli, írásbeli, teszt stb.), a vizsgakérdéseket, a feladatváltozatokat, az anyagok listáját az illetékes tanszék dolgozza ki és határozza meg, az intézet Tudományos Tanácsa bírálja el és fogadja el, a rektor pedig hagyja jóvá. A komplex záróvizsga célja az ukrán felsőoktatási szabványban és a képzési programban meghatározott tanulmányi eredmények elérésének ellenőrzése a J3 Turizmus és rekreáció szakon.
Nyilvános védéssel kapcsolatos követelmények	A nyilvános védés során a bachelor fokozat megszerzésére pályázó jelöltnek képesnek kell lennie arra, hogy világosan és magabiztosan ismertesse a tartalmat, érveléssel válaszoljon a kérdésekre és vitát folytasson. A hallgató előadását prezentációs anyagokkal kell kísélni. A záróvizsgabizottság döntése az eredményekkel és a diplomaadáttal kapcsolatban kizárólag a záróvizsgabizottság ülésének jegyzőkönyveinek előírt rendben történő elkészítése után kerülhet kihirdetésre.

4. A KATONAI ALAPKIKÉPZÉS ELMÉLETI RÉSZÉNEK OKTATÁSÁVAL KAPCSOLATBAN

Az Ukrajna Kormányának 734. számú, 2024.06.21-i határozatával, az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2025. március 14-i 1/4893-25 számú levele, valamint a KMF rektorának és elnökének „...” 2025.03.17-i rendelete alapján a képzési programba be kell illeszteni „A katonai alapkiképzés elméleti része” választható képzési komponenst (tantárgyat) 3 ECTS kredit (90 óra) értékeben.

„A katonai alapkiképzés elméleti része” képzési komponenst minden ukrán állampolgárságú férfi köteles elvégezni, aki nappali tagozaton folytat felsőfokú tanulmányokat.

Az alapvető általános katonai kiképzés alól mentesülnek azok, akik:

- egészségügyi állapotuk miatt alkalmatlannak minősülnek a katonai szolgálatra;
- az ukrán állampolgárság megszerzése előtt más államokban teljesítették a katonai szolgálatot;
- katonai szolgálatot teljesítettek;
- rendelkeznek az alapkiképzés elvégzéséről és a katonai nyilvántartási szakma megszerzéséről szóló tanúsítvánnyal;
- felsőfokú oktatásban részesülnek – külföldi állampolgárok.

A törvény nem ír elő egyéb okokat az Alapvető általános katonai kiképzés alól való felmentésre.

A KMF hallgatói számára kötelező „A katonai alapkiképzés elméleti része” tantárgy elmulasztása, valamint a vizsga eredményei alapján elégtelen osztályzat megszerzése az ukrán jogszabályok megsértése miatt a hallgatók kizárásának alapjául szolgál (Ukrajna Törvénye „A felsőoktatásról” 46. cikkének 1. bekezdésének 4. és 5. pontja)..

5.A KOMPETENCIÁK MEGFELELÉSI MÁTRIXA A KÉPZÉSI PROGRAM ELEMEIHEZ

Képzési elem	ÁK 1	ÁK 2	ÁK 3	ÁK 4	ÁK 5	ÁK 6	ÁK 7	ÁK 8	ÁK 9	ÁK 10	ÁK 11	ÁK 12	ÁK 13	ÁK 14	ÁK 15	Sz K 16	Sz K 17	Sz K 18	Sz K 19	Sz K 20	Sz K 21	SzK 22	Sz K 23	Sz K 24	Sz K 25	Sz K 26	Sz K 27	Sz K 28	Sz K 29	SzK 30	SzK 31	SzK 32
OK1		+		+																												
OK2						+		+									+									+						
OK3			+						+				+	+																		
OK4		+		+																												
OK5		+		+																												
OK6		+		+		+																										
OK7											+	+																				
OK8											+	+																				
OK9										+																		+				
OK10											+			+			+											+	+			
OK 11																																
OK 11.1				+		+										+				+												
OK 11.2																+					+						+					
OK 11.3				+		+							+								+	+										
OK 11.4												+		+															+			
OK 11.5								+				+	+	+		+	+				+											
OK 11.6																					+	+			+			+			+	
OK12				+	+	+											+			+												+
OK13																																
OK 13.1					+											+	+	+							+							
OK 13.2		+			+											+	+					+										+
OK 13.3					+											+	+	+														
OK 13.4						+														+							+					
OK14																																
OK 14.1				+	+											+		+		+												+
OK 14.2		+			+	+		+						+				+														+
OK 14.3		+		+	+	+										+		+		+												+
OK15	+		+												+	+	+													+	+	
OK16				+	+	+																			+							
OK17		+		+												+																
OK18				+		+			+						+																	
OK19				+												+		+		+												
OK20				+		+			+				+				+	+								+						
OK21														+		+	+				+		+									
OK22						+		+									+				+		+									
OK23														+		+	+				+		+									
OK24																						+			+		+					
OK25													+						+				+									
OK26				+		+		+									+									+						
OK27																																
OK27.1		+	+		+					+		+		+		+	+	+			+											
OK27.2		+	+		+					+	+	+		+		+	+	+			+							+				
OK27.3		+	+					+		+		+	+	+		+	+				+		+	+		+						
OK28			+	+		+		+		+		+	+	+			+											+	+			
OK29				+		+		+	+	+			+				+	+	+	+		+	+		+							

6. A TANULÁSI EREDMÉNYEK MEGVALÓSÍTÁSÁT BIZTOSÍTÓ MÁTRIX A KÉPZÉSI PROGRAM MEGFELELŐ ELEMEIVEL

Képzési elem	Tervezett tanulási eredmények																						
	TTE 01	TTE 02	TTE 03	TTE 04	TTE 05	TTE 06	TTE 07	TTE 08	TTE 09	TTE 10	TTE 11	TTE 12	TTE 13	TTE 14	TTE 15	TTE 16	TTE 17	TTE 18	TTE 19	TTE 20	TTE 21	TTE 22	TTE 23
OK1		+												+									
OK2									+														
OK3											+	+		+		+				+		+	
OK4		+												+									
OK5														+		+							
OK6	+																						
OK7											+	+											
OK8											+	+											
OK9											+	+											
OK10											+	+	+	+				+					
OK 11																							
OK 11.1		+	+											+									
OK 11.2							+	+	+														
OK 11.3						+	+	+	+								+	+			+		
OK 11.4		+						+				+				+		+		+		+	
OK 11.5												+		+									
OK 11.6			+				+	+	+														
OK12		+		+	+																		
OK13																							
OK 13.1		+	+											+									
OK 13.2				+	+							+								+		+	+
OK 13.3		+				+						+											
OK 13.4	+		+				+							+	+								+
OK14																							
OK 14.1			+	+	+																		
OK 14.2			+	+	+									+									
OK 14.3			+	+	+									+									
OK15	+	+						+								+				+	+	+	
OK16														+			+					+	
OK17														+									
OK18								+									+		+	+			
OK19				+	+									+									
OK20		+		+	+												+		+	+			
OK21		+				+						+	+										
OK22								+	+							+							
OK23		+				+						+											
OK24		+					+																
OK25										+					+				+				
OK26						+			+								+						
OK27																							
OK27.1		+		+	+	+					+			+		+				+	+		+
OK27.2		+		+	+	+					+			+		+				+	+		+
OK27.3	+	+		+		+			+	+	+			+		+				+	+	+	
OK28		+				+		+	+			+		+			+				+		
OK29		+		+	+		+			+	+						+	+		+			

7. FELHASZNÁLT FORRÁSOK

1. Ukrajna Törvénye „A felsőoktatásról” / Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
2. Ukrajna Törvénye „Az oktatásról” / Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
3. Ukrajna Törvénye „A turizmusról” / Закон України від 15.09. 1995 р. № 31 « Про туризм» [Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>];
4. Ukrajna Miniszteri Kabinetének határozata „A felsőoktatásban részt vevők képzését biztosító tudományterületek és szakok listájának elfogadásáról” / Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];
5. Ukrajna Miniszteri Kabinetének határozata „A felsőoktatásban részt vevők képzését biztosító tudományterületek és szakok listájának módosításáról” / Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. №1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». [Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>]
6. Ukrajna Miniszteri Kabinetének határozata „Az oktatási tevékenység végzésére vonatkozó engedélyezési feltételek jóváhagyásáról” / ”Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>]
7. Ukrajna Miniszteri Kabinetének határozata „A nemzeti képesítési keretrendszer jóváhagyásáról” / Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];
8. Ukrajna nemzeti osztályozási rendszere: „Gazdasági tevékenységek osztályozása” DK 009: 2010 / Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>];
9. Ukrajna nemzeti osztályozási rendszere: „Szakmák osztályozója” DK 003: 2010DK 003:2010 / Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>];
10. 242 „Turizmus” szak alapképzésének felsőoktatási szabványnak / Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 24 – Сфера обслуговування, спеціальність 242 – Туризм. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1068. [Режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-Turizm-bakalavr.21.01.22.pdf>]
11. Ukrajna Oktatási és Tudományügyi Minisztériumának rendelete „A néhány felsőoktatási szabvány módosításáról” / Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 р. № 842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» [Режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842.vid.13.06.2024.pdf>].
12. Ukrajna Miniszteri Kabinetének határozata „A felsőoktatási és felsőfokú szakképzési tudományágak és szakok listájának módosításáról” / Постанова Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» [Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-%D0%BF#Text>];

Egyéb ajánlott források

1. Minőségbiztosítási szabványok és ajánlások az európai felsőoktatási térségben (ESG) / Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];
2. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>];
3. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>].
4. Módszertani ajánlások a felsőoktatási szabványok kidolgozásához, jóváhagyva az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának rendelete alapján / Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3);
5. Képzési programok kidolgozása. Módszertani ajánlások / Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf];
6. Nemzeti oktatási glosszár: felsőoktatás / Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];
7. A felsőoktatás minőségbiztosítási rendszerének fejlesztése Ukrajnában: információs és elemző áttekintés / Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];
8. Európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer: Felhasználói kézikönyv / Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf].
9. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/brochexp_en.pdf];
10. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];
11. Rashkevich Yu. M. A Bolognai folyamat és a felsőoktatás új paradigmája / Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти [Режим доступу: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigm HE.pdf>];
12. TUNING (a speciális (szakmai) kompetenciák és a szabványok példáinak megismerése érdekében) / TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>].
13. A Ukrajna Miniszterek Kabinetének határozata „Az Ukrajna állampolgárai, akik felsőfokú oktatásban részesülnek, valamint a rendőrök alapvető általános katonai kiképzésének rendjéről” / Постанова Кабінету Міністрів України №734 від 21.06.2024 р. «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» [Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text>].